

९

श्रीगणेशायनमः॥ ॥ वेद्यपोतस्तथानागक्षांतिशक्योयथाक्रमं॥ पंचरत्नमि
दं प्रोक्तं बोद्धव्यं पंडितैः सदा॥ १ ॥ वेद्यं पानरतं नटं कुपठितं स्वाध्यायहीनं द्विजं
युद्धे कापुरुषं हयं गतरयं मूर्खं मयि खोजकं॥ राजानं च कुमंत्रिभिः परिवृतं दे
शं च सोपद्रवं भार्यायौवनगर्वितां पररतां मुचंतु शीघ्रं बुधाः॥ १ ॥ पोतो दुस्तर
वारिराशितरगोदीपो धकारागमे निर्वर्तते व्यजनं मदां धकारिणो हर्षो पशां त्यभ्य
शिः॥ इत्थं तदु विनास्तियस्य विधिनानोपायविना कृता मन्ये दुर्जनचित्तवृ

राम
९

त्रिहरणोधातापि भजिष्यमः॥ २ ॥ नागोभाति मदेन केजलरुद्धैः पूर्णोदुनाशर्वरी
शलेन प्रमदाजवेन तुरगो नित्योत्सवेर्मदिरं॥ वाणी व्याकरणेन हंसमिथुनेर्च्य
द्यः सभापंडितैः सत्युन्नं कलंत्ययावसुमती लोकत्रयं विसृता॥ ३ ॥ क्षांतिश्च
त्ववेन किं किमभिः कीदृशे वेदेहिनां ज्ञातिश्चेदज्ञेन किं यदि सुहृदि
व्योषधेः किं फलं॥ सप्यैः किं यदि दुर्जनेः किमुधनेर्विद्यां न वद्या यदि शीलं
येत्किमुभूषणैः सुकवितायद्यस्ति राज्येन किं॥ ४ ॥ शक्यो वारयितुं जले

२

नक्रतभुक्छवेणसख्यातपोनागेन्दोनिशितांकुशेनसमदोदंडेनगोगर्द
भो॥व्याधिर्भेषजसंग्रहेश्चविविधैर्मन्त्रप्रयोगैर्विषं सर्वस्योषधमस्तिज्ञा
स्वकथितं सर्वस्य नास्त्योषधं॥ ५ ॥ ॥ इति पंचरत्नं ॥ मित्रमर्थी तथा
नीतिर्दुर्मकार्यगमूर्खिता॥स्त्रीणां विद्वान्तथोतवातां नवरत्नमिदं क्रमात्
॥ ६ ॥ मित्रं स्वच्छतयारिपुं नयवलेदुर्बुध्दनेरीश्वरं कार्येण हि जसादरे
ण युवतीप्रेम्णा समैव धिवात् ॥ अत्युग्रं स्तुतिभिर्गुरुं प्रणतिभिर्मूर्खं कथा

राम
२

भिर्बुध्दं विद्याभीरसिकं रसेन सकलं शीलेन कुर्यादृशं॥ ७ ॥ अर्थी स्ता घव
मुच्छितो निपतनं कामातुरेतां छनं लुब्धो कीर्तिमसंगरः परिभवं दुष्टेन्य
दोषेरति॥ निश्वात्वं च न मुन्मना विकलतां क्रोधाकुलः संशयं दुर्वोगपिय
तांदुरोदरवमः प्राप्नोति कष्टं मुहुः॥ ८ ॥ नीतिर्भूमिभुजां नतिर्गुणवतां द्वी
रंगनानां धतिर्दपत्योः शिशवो गृहस्थकविता बुद्धेः प्रसादो गिरां॥ लावण्यं
वपुष स्मृतिः सुमनसां शान्तिर्द्विजस्य क्षमाऽशक्तस्य द्वविगां गृहाश्रमव

तां स्वार्थं सदा मंडनं ॥ ३ ॥ धर्मप्रागेव चित्यः शिवजनमतिर्भावनीया सदैव ज्ञे
 यो लोकानुरागो वरवरनयनेर्मंडलं वीक्षणाय ॥ प्रच्छाद्यो रागो यो मृदु कठि
 नरसो यो जनीयो च काले स्वात्मा यत्नेन रक्षोरगाशिरसि पुनः सोऽपि नोपेक्षणी
 यः ॥ ४ ॥ कार्येण न यशः कुधा गुणवयोर्दभेन सत्यं क्षुधा मर्यादा व्यसनं ध
 नानि विपदा धैर्यं प्रमादेः श्रियः ॥ ऐश्वर्येन कलं मदेन विनयो दुश्चर्या पौरु
 षंदारिद्र्ये जनादरा ममता चात्मप्रकाशो हतः ॥ ५ ॥ मूर्खो ज्ञातः तपस्वी क्षि

राम
३

तिपतिरलसो मत्सरो धर्मशीलो दुःस्थो मानी गृहस्थः प्रभुरपि कृपणः चास्त्रविद्वन्म
 हानः ॥ अज्ञाहीनो नरेव शुचिरपि सततं यः परं न स्य सेवी वृद्धो रोगी दरिद्रः स
 वयुवतिपतिर्धिविदं वप्रकारं ॥ ६ ॥ स्त्रीरागो वनमर्थिनामनुगतीराज्ञः
 पुतापः सतां सत्यं स्वत्यधनस्य संततिरसद्वृत्तस्य वाग्द्वरः ॥ साचारस्य महा
 धनं परितेर्विद्या कलस्यैकता पूजाया धनमुन्नतेर्गुणचयः स्वार्थेर्विवेको व
 लं ॥ ७ ॥ विद्वान्सं सदिपाक्षिकं परवशो मानी दरिद्रो गृही दुःखायः कृपणः

४

मुखीपरवशोवृद्धो नतीर्थाश्रयः ॥ राजा दुःसचिवः प्रियः कुलभवो मूर्खः पुमान् स्त्री
 जितो वेदांती हतसङ्क्रियः किमपरं हास्यास्पदं भूतले ॥ ८ ॥ उत्तवाता न्यतिर
 पयन्कुसुमितांश्चिन्वन् ह्यन्यद्वयचतुर्गुणान्मयन्तान् समुदयन्ति श्लेषय
 न्मदतान् ॥ कुरुकंठकिनो वहिर्निगमयन्तान् नानुजः सेवयन्माताकार
 इव प्रयोगनिपुणो राजा चिरं नन्दति ॥ ९ ॥ धन्यं तरिक्षपरा कामरसिंहशं
 कृवन्तालभदघटखपरकालिदासाः ॥ ग्यातो वराहमिहिरो नृपतेः सभा

राम
४

५

यारत्नानि वैवररुचिर्नवविक्रमस्य ॥ १० ॥ ॥ इति नवरत्नं समाप्तं ॥ ॥
 लक्ष्मीस्नेहदिभारती च वदने मोलौ सदा केशवं श्रुंती ते भुजदण्डयोर्गुणनिधिगे
 हे कुवेरस्थितिः ॥ चित्रे धर्मरत्निलालु सततं दानः प्रसंगः करे सर्वास्ते विप
 दः प्रयातु विलयं त्वं दीर्घजीवी भव ॥ ११ ॥ ॥ श्रीरत्नसर्वदा ॥

राम
५

سید محمد باقر و سید محمد باقر
سید محمد باقر و سید محمد باقر

سید محمد باقر	سید محمد باقر	سید محمد باقر	سید محمد باقر
سید محمد باقر	سید محمد باقر	سید محمد باقر	سید محمد باقر
سید محمد باقر	سید محمد باقر	سید محمد باقر	سید محمد باقر
سید محمد باقر	سید محمد باقر	سید محمد باقر	سید محمد باقر

سید محمد باقر و سید محمد باقر